

Coelogyne massangeana Rchb.f.

HELMIKUU 2007

© Teksti ja kuva Judit Mäkinen

Alkuperä

Coelogyne massangeana kasvaa epifyytinä puissa, joskus myös kalliojyrkänteillä, 500–1000 metrin korkeudessa Kaakkois-Aasiassa, Malesiassa, Borneolla, Jaavalla ja Sumatralla. Sillä ei ole selvää lepokautta, sillä kuivanakin aikana satunnaiset sateet ja aamusumu tuovat kosteutta.

Kuvaus

Kasvin varsimukulat ovat soikeat ja noin 10–14 cm:n korkuiset. Niissä on kaksi lievästi poimuuntunutta, teräväkärkistä lehteä, joiden leveys on noin 12 cm. Lehdet ovat kookkaita, jopa 50 cm:n pituisia.

Kukintovarsi kasvaa yleensä täysikasvuisten varsimukuloiden tyvestä, mutta joskus myös varhain keväällä ennen kasvun alkamista. Kukinto on pitkä ja rento, kukkia avautuu siihen 20–30 kappaletta. Yksittäinen kukka on noin 3–4 cm leveä, kellanruskea, ja sen huulella on tummaa kuviointia. Tuoksu on mieto. Kukinta kestää 2–3 viikkoa.

Kasvatus

Coelogyne massangeana tarvitsee puolivarjoisen paikan, sillä sen lehdet palavat helposti suorassa auringonpaisteessa. Koska se pyrkii kasvamaan läpi vuoden, on kasvualusta pidettävä tasatuoreena lyhyttä hieman kuivempaa talviaikaa lukuun ottamatta.

Ilman kosteuden tulee olla 50–70 %; liian kuiva ilma on suurin syy kasvin kitumiseen. Talvella riittää päivälämpötilaksi +15 astetta, kesällä lämpöä saa huoletta olla jopa +30 astetta, mutta tuuletuksen on oltava riittävä. Lämpötilan vuorokautinen vaihtelu etenkin kasvukaudella on kasvin viihtymisen ehdoton edellytys. Kasvilla on sitkeä, laaja juuristo, joten sitä ei saa tarpeettomasti jakaa. Puupponen antaa seuraavan jako-ohjeen: Jos halutaan jakotaimi, se on leikattava emokasvia ruukusta pois ottamatta siten, että jakopala vain varovasti vedetään juuripaakusta irti ja istutetaan omaan ruukkuunsa. Syntynyt kolo täytetään samantyyppisellä kasvialustamateriaalilla.

Oma kasvini

Kasvini on hankittu kevään 2006 yhteistilauksesta Kargen tarhalla. Saapuessaan se oli erinomaisessa kunnossa, ja sillä oli viisi varsimukulaa. Minulla on aikaisemmin ollut kahdella varrella kukkiva *C. massangeana* (Orkidealehti 3/2002). Sitten jaoin sen – tietämättä yllä olevaa ohjetta – ja kasvi kuoli.

Keväällä ja alkukesästä kasvini on ollut varjostetulla eteläikkunalaudalla. Koska kevät ja alkukesä 2006 oli epätavallisen kylmä, siirsin kasvin vasta heinäkuun alussa ulos amppeleihin varjoisaan paikkaan. Pihan kastelun yhteydessä kastelin sen vesiletkulla, kuten muutkin kasvit, ja pari kertaa viikossa kastelin ruukun päältä. Ruukun pinnalle laitoin Biolan-ravinnepuikon, joka sitten hitaasti liukeni kasteluv veden mukana.

Poikkeuksellisen lämpimän ja pitkälle jatkuneen kesän johdosta otin kasvin sisälle vasta syyskuussa, ja siirsin sen pohjoisikkunalle makuuhuoneeseen, jossa päivälämpötila oli noin 20 astetta. Lisävaloksi laitoin tavallisen kirjoituspöydän 60 W:n lampun (valoisa aika klo 08–23.30).

Kukintovarsi alkoi kasvaa joulukuun alussa. Silloin aloin kastella kolmesti viikossa. Kukkat alkoivat avautua yksitellen 12.12.06 alkaen. Ne ovat luonnonvalkoiset, hivenen supussa, ja huulen kärki on punaruskea, siitintukku keltainen. Kukintovarsi on 33 cm pitkä ja siinä on 21 kukkaa.

Oman kokemukseni perusteella voin todeta, että koska kasvilla ei ole täyttä lepokautta, se on helppo ja soveltuu hyvin jopa keskukslämmitteiseen asuntoon ilman erikoisjärjestelyjäkin.

Lähteet

Puupponen E, 2001: Suuri Orkideakirja, Atena Kustannus Oy Jyväskylä

Feldmann R, 1987: Orchideen als Zimmerpflanzen, Neumann Verlag Leipzig
